

Beretning 2005 fra dekanen for Det erhvervsøkonomiske fakultet

1. Executive summary

Forståelsen af den økonomiske situation ændredes drastisk i løbet af 2005 idet et forventet mindre underskud måtte revideres i nedadgående retning. Der er iværksat betydelige besparelsesindsatser for at vende denne udvikling ligesom der er peget på behovet for at forbedre de økonomiske styresystemer. Bortset fra et disponeret merforbrug af lønmidler i forhold til bevillingerne er det grundlæggende problem at tilførselen af midler, især taxametrene fra VTU er ude af trit med de krav om international kvalitet i undervisningen der stilles.

Vi har i 2005 registreret i alt 1794 publikationer mod 1523 i 2004, hvilket er en vækst på 17,8%. Opgørelsen på fremmedsprogede publikationer er henholdsvis 392 og 328 - en vækst på 19,5%. Tallene dokumenterer både en god produktion og at der fokuseres stadigt mere på international publicering. I de kommende år vil indsatsen gennem erklæring af 'foretrukne tidsskrifter' være rettet mod at dreje publiceringen hen imod disse. I 2005 tildeltes 30 ph.d. grader mod 27 i 2004. Den eksterne finansiering af forskning har været stabil i de seneste år omkring 60 mio. kr.; dette tal må forøges hvis CBS skal gøre sig håb om at realisere egne mål. Fremtiden vil byde på flere konkurrenceudsatte midler som CBS må indstille sig på vil være den af politikerne foretrukne måde at tildele forskningsressourcer på.

Uddannelserne på CBS har i 2005 registreret den største søgning nogensinde og specielt glædeligt er det at andelen af ansøgere med CBS som 1. prioritet er vokset med 13% på bachelor studierne. Antallet af dimittender er vokset på undergraduate fra 1015 i 2004 til 1100 i 2005. De tilsvarende tal for graduate er 798 i 2004 og 1013 i 2005; en markant vækst på 27 % der vidner om at der er sket en forbedring i gennemførelstiden. Udveksling af studerende er på et meget højt niveau med 911 indgående og 585 udgående på det økonomiske fakultet. I 2005 havde vi 1166 indskrevne (full degree) studerende med udenlandsk statsborgerskab. Omlægning af kurser og hele studieprogrammer til engelsk er fortsat. Der er nu 15 programmer hvor al undervisning er på engelsk mod 12 i 2004. Opgjort som enkeltfag udbydes 151 fag mod 120 i 2004. Åben uddannelse (HD) er stagnerende hvilket bl.a. skyldes at en stadig større del vælger heltidsuniversitetsuddannelser og at der er kommet mere konkurrence på de kortere deltidsuddannelser.

Der er udviklet 3 nye uddannelser i 2005 og specielt cand.soc. linien åbner et nyt marked for CBS.

Den fremtidige udfordring bliver at markedsføre vore uddannelser internationalt ikke mindst på det marked hvor der er indført studieafgifter. CBS har fået en flot ranking i FT for cand. merc. og CEMS, en position der skal forsvares og om muligt forbedres.

2. Status over 2005

Overordnet har 2005 været præget af at CBS har måttet igangsætte en økonomisk og organisatorisk tilpasningsproces. Hvor der i perioden 2003 – 2005 har været igangsat en udvikling af nye uddannelser, hvor der er tildelt flere ph.d. stipendier og ansat flere videnskabelige medarbejdere, så har det seneste halvår været stærkt influeret af at de forventede driftsindtægter ikke ville kunne dække de forventede driftsudgifter. Der er påbegyndt en opbremsning som også vil få betydelig indflydelse i de kommende år.

Den organisatoriske tilpasningsproces påbegyndtes i slutningen af 2005 idet rektor fik bestyrelsens accept til et udredningsarbejde der har til formål at realisere en sammenlægning af de to fakulteter (FSKK og ØFAK) med virkning fra 1. Jan. 2007

Målt på en række indikatorer er der stigende forskningsproduktion i 2005. Vi har haft det største optag nogensinde til vore studier og udveksling af studerende med udenlandske partnere har nået nye højder.

I 2005 offentliggjordes Globaliseringsrådet deres rapport om fremtidens uddannelser. Rådets anbefalinger dækker ambitioner for flere unge med videregående uddannelse, kvalitet på internationalt niveau, samfundsrelevans og talentfokus mv. Disse udmøntes i en række konkrete målsætninger som ikke afviger signifikant fra de målsætninger CBS har arbejdet efter i de seneste år, dog angiver rapporten ikke hvor de nødvendige midler til at gennemføre forslagene skal komme fra.

Internationaliseringen af CBS fortsætter med fortsat fokus på international publicering, flere uddannelser der udbydes på engelsk, nye mere vidtgående aftaler indgås med foretrukne internationale partnere. Akkreditering og ranking bliver af tiltagende vigtighed. CBS modtog en EQUIS reakkreditering i 2005 og deltog for første gang in Financial Times ranking af Master of Science uddannelser i management og høstede en flot

14.plads i Europa, hvilket er den bedste nordiske placering. CEMS-uddannelsen som vi deltager i sammen med 18 andre skoler i CEMS-samarbejdet blev ranket nr. 3. Også i Financial Times blev vi ranket nr. 9 som forskningsskole. Det er besluttet at søge AACSB og AMBA akkreditering i 2006.

Året bød også på et dekanskift.

2.1 Økonomi

2005 var året hvor fakultetets økonomi ændredes til det værre. Der var oprindeligt godkendt et budget med et underskud på ca. 5 mio. kr som set i lyset af en eksisterende opsparring var konsistent med ønsket om en større satsning på udvalgte forskningsområder, udvikling af nye studier og uddeling af flere ph.d.stipendier. Midt på året viste nye skøn at det økonomiske fakultet kunne forvente et underskud i omegnen af ca. 20 mio. kr. Indtægterne (STÅ-indtægter og forskningsbevillinger) har vist sig at være tæt på det forventede, hvorimod forbrug af lønmidler forklaret ved overnormering af stillinger, merforbrug til udvikling og et merforbrug af undervisningsressourcer på nogle studier er hovedforklaringen. Der er derfor igangsat en række besparelsesforanstaltninger som dog først kan forventes at slå igennem i fuldt omfang i 2007. Det er givet at de fortsat reducerede taxameter er en væsentlig parameter når fakultetets økonomi skal forstås. Der er et misforhold mellem ønsket om kvalitetsuddannelser, elitefokusering, internationalt niveau og de STÅ-indtægter CBS modtager.

Det Økonomiske fakultet har droppet udvikling af nye uddannelser ned til et minimum og genbesættelse af stillinger der bliver ledige sker kun i begrænset omfang.

For yderligere at forbedre økonomien blev der i efteråret forhandlet normer og arbejdstidsanvendelse med de faglige organisationer. Der blev indgået en ét-årig aftale som indebar let reducerede normer på udvalgte områder og en generel nedsættelse af den normale forskningsprocent fra 34 til 30. Der er en forventning om at vende tilbage til 34 % når økonomien tillader det. Fra 2006 skal CBS opkræve studiegebyrer fra studerende som kommer fra lande udenfor EU og EØS. Undtaget herfra er udvekslingsstuderende. Der er en forventning om at dette over tid vil skaffe CBS yderligere indtægter.

2.2 Personale

Globaliseringen medfører øget konkurrence universiteterne imellem om deres væsentligste ressource: Højt kvalificerede medarbejdere. Fakultetet har i 2005 stået sig godt i denne konkurrence. Fakultetet har 265 normerede VIP-stillinger til rådighed, hvilket er en vækst på 5 i forhold til 2004. Fire af de nye stillinger er allokeret til Center for Business and Politics, mens den femte er en stilling inden for området Risk Management ved Institut for Finansiering. Det er i flere tilfælde lykkedes at besætte disse stillinger med velmeriterede udenlandske forskere eller at tiltrække internationalt efterspurgte forskere fra andre danske universiteter.

Af de 265 stillinger var 242 besat ved udgangen af 2005. Det svarer til at ca. 8 % af de faste normerede stillinger ved fakultetet står ledige. I forhold til de nærmeste foregående år – 2000 til 2004- er der tale om et usædvanligt lavt antal ledige stillinger. Dette afspejler dels at rekrutteringssituationen inden for fagområder der traditionelt har haft vanskeligt ved at tiltrække kvalificerede ansøgere er blevet mindre vanskelig, dels at det blandt kvalificerede forskere generelt opfattes som attraktivt at blive ansat ved fakultetet, således at eksempelvis genopslag eller ubesatte stillinger som følge manglende kvalificerede ansøgere har kunnet undgås. Fakultetets vanskelige økonomiske situation i 2005 og udsigterne for de nærmest kommende år har ikke præget rekrutteringen negativt.

I årets løb er 15 nye videnskabelige medarbejdere blevet ansat og 7 fratrukket. Der var ved udgangen af året ansat 56 i midlertidige stillinger finansieret af eksterne og interne puljemidler og de samlede ressourcer, der står til rådighed for fakultetet, er således 298 videnskabelige medarbejdere, heraf 92 professorer.

Rekruttering:

Selvom rekrutteringssituationen har bedret sig det forløbne år er der dog fortsat vanskeligheder med at tiltrække kvalificerede forskere til stillinger inden for fagområderne Regnskab og Revision og Afsætningsøkonomi. Inden for Regnskabsvæsen og Revision er der imidlertid potentielt mulighed for at rekruttere egne ph.d. studerende til ledige adjunktstillinger ved instituttet. Inden for Afsætningsøkonomi blev rekrutteringssituationen noget forbedret i 2004 igennem ansættelse af en professor i Business-to-Business og en lektor i Forbrugeradfærd, men der er fortsat 4 ubesatte adjunkt/lektorstillinger ved instituttet.

Antallet af ansatte videnskabelige medarbejdere med fremmed statsborgerskab ved fakultetet har i de sidste fire år været konstant: 37 eller 14% af de normerede stillinger. Set ud fra ønsket om at CBS skal fremstå som en international Business School med et betydeligt islæt af internationalt uddannede medarbejdere må denne andel øges i årene fremover.

2.3 Forskning

Internationalisering:

International publicering af forskningsresultater er en af de vigtigste måder at komme i dialog med den internationale forskerverden på. Den sikrer den faglige udvikling og bidrager til at gøre CBS synlig på det globale marked hvor vi konkurrerer. Udviklingen i den fremmedsprogede publicering har siden 2000 været positiv bortset fra en mindre tilbagegang i 2004, hvor især publiceringen af artikler i internationale tidsskrifter og antologier var markant lavere end i 2003. Den generelle positive trend i den fremmedsprogede publicering er videreført i 2005. Specielt har antallet af fremmedsprogede bøger og afhandlinger vist en markant stigning i 2005 i forhold til de foregående år. Antallet af artikler i 2005 er nu næsten tilbage på niveauet for 2003 efter tilbagegangen i 2004. Det skal i denne forbindelse bemærkes at proceduren for registrering af publikationer er ændret i 2005, således at de angivne data for dette år kun omfatter produktionen i årets første 11 måneder.

Sættes produktion af fremmedsprogede artikler i forhold til antallet af ansatte og midlertidigt ansatte forskere ved fakultetet betyder det at 298 forskere i 2005 publicerede 329 artikler i internationale tidsskrifter – hvilket svarer til 1,1 artikel pr forsker. Dette er ganske vist mindre end i 2003, hvor hver forsker publicerede 1,2 artikel. Til gengæld er de 1,1 artikel pr forsker opgjort på 11 måneder og udtryk for en markant stigning i forhold til 2004, hvor der blev produceret 0,9 artikel pr forsker.

Tabel 1: Fremmedsprogede publikationer ved fakultetet i 2001 -2005

International publicering	2001	2002	2003	2004	2005
Bøger og afhandlinger	39	40	49	47	63
Artikler i tidsskrifter og antologier	242	278	334	281	329

Publiceringen på nordiske sprog i antologier og tidsskrifter samt andre publikationer viser en markant fremgang i 2005 og er tilsyneladende sket på bekostning af publiceringen af fremmedsprogede tidsskrifter, afhandlinger og bøger, som dette år var markant lavere end de foregående år – jf. ovenfor. Det er en naturlig opgave for CBS at formidle sin forskning til det danske erhvervsliv og samfund i øvrigt, men det er også afgørende vigtigt at være i løbende dialog med det internationale forskersamfund. Herigennem sikres udviklingen af forskningen ved Højskolen og dermed at der er ny viden at formidle. Den nordisksprogede publicering er stagneret i 2005 i forhold til 2004, mens specielt kategorien "Andre publikationer" er steget med ca 25% i forhold til 2004. Netop denne type publikationer er karakteriseret ved at indeholde populærvidenskabelig formidling af forskningsresultater til offentligheden, erhvervslivet og det øvrige samfund. Den udfordring det er både at kunne fastholde en formidlingsindsats og bidrage markant til den internationale dialog om forskning syntes at være lykkedes i 2005.

Evnen til at tiltrække udenlandske gæsteforskere og ph.d. studerende til fakultetets forskningsmiljøer kan bruges som en af flere indikatorer på dels hvorvidt det lykkes at bringe internationaliseringen ind i det hjemlige forskningsmiljø, dels om i hvilken grad de hjemlige miljøer fagligt fremstår som attraktive set med de internationale forskningsmiljøers øjne. Altså et indirekte mål for fakultetets internationale kvalitet og standing.

Tabel 2: Nogle indikatorer for internationalisering 2001 - 2005

	2001	2002	2003	2004	2005
Indskrevne ph.d.-studerende pr 31 dec med fremmed statsborgerskab	28	22	22	25	24
Ansatte VIP'er med fremmed statsborgerskab	33	37	37	37	37
Midlertidigt ansatte udenlandske gæsteprofessorer/lektorer	14	16	19	21	21
Gæsteforskere med mere end 2 mdr.'s ophold ved CBS	5	5	17	21	28
Konferencepapirer	142	172	192	180	214

Antallet af gæsteforskere har siden 2001 udvist en stigende tendens. Udviklingen er et tegn på at forskerne ved fakultetet har fået flere internationale samarbejdspartnere og/eller at flere udenlandske forskere finder den forskning, der udføres i fakultetets forskellige forskningsmiljøer interessant og derfor ønsker at henlægge deres forskning til disse miljøer. Hertil kommer at fakultetets forskere i samme periode i stigende omfang har været på studieophold af mere end 2 måneders varighed i udenlandske forskningsmiljøer. I 2005 var således 28 forskere på længerevarende studieophold i udlandet, hvilket er en stigning på mere end 16 % i forhold til 2004. Derimod udviser antallet af udenlandske ph.d. studerende, antallet af midlertidigt ansatte udenlandske gæsteprofessorer og -lektorer samt antallet af fast ansatte VIP'er med fremmed statsborgerskab en uforandret til stagnerende tendens. Samlet må det konkluderes, at selv om fakultetets synlighed i den internationale forskerverden på nogle af områderne udvikler sig i den rigtige retning, er der behov for en mere bevidst rekrutteringsstrategi, således at antallet af udenlandske ph.d. studerende og midlertidigt såvel som fast ansatte forskere kan øges.

Samarbejde med erhvervslivet.

Fakultetet har som led i implementeringen af CBS strategi 'Partnerskab med erhvervslivet' igennem årene etableret et betydeligt antal erhvervsorienterede forskningscentre. Ved disse udvikler forskere ved fakultetet i nært samarbejde med virksomheder og organisationer ny viden inden for områder, der er relevante for de deltagende virksomheder. Forskningen ved centrene finansieres delvist ved bidrag fra CBS i form af de fastansatte forskeres forskningstid og et starttilskud til de første års drift, delvist af tilskud fra virksomheder og fonde til fællesforskningsprojekter og yderligere ansættelse af videnskabeligt personale. Det er målet at centrenes aktiviteter skal være økonomisk selv bærende, når der bortses fra CBS bidrag til de fastansatte forskeres forskningstid. Dette mål har det for nogle centre igennem årene været svært at leve op. Fakultetet og Akademisk Råd har derfor revideret de hidtil gældende regler for etablering og drift af forskningscentre ved fakultetet i 2005. I det reviderede regelsæt er kravene blevet skærpet til det faglige fundament for oprettelsen af centrene og til evalueringen af centrenes resultater. Herudover er der blevet lagt yderligere vægt på at initiativtagerne til oprettelsen af et nyt center kan sandsynliggøre, at de kan tiltrække ekstern finansiering.

Det forventes at de nye retningslinier samt Fakultetets og Akademisk Råds tættere opfølgning på centrenes resultater - fagligt såvel som økonomisk - vil medføre at det fremtidige antal forskningscentre vil stabilisere sig på 2005-niveauet eller lige derover.

Tabel 3: Udviklingen i antallet af erhvervsorienterede forskningscentre ved ØKFAK

	2001	2002	2003	2004	2005
Antal Erhvervsorienterede forskningscentre	13	14	17	20	21
Nye centre	1	2	3	5	3
Nedlagte centre	0	1	0	2	2

Den eksterne finansiering af forskningen ved fakultetet fik et betydeligt løft i 2002. Siden har udviklingen vist en stagnerende til faldende tendens. Der har ganske vist været en beskeden stigning i den eksterne finansiering fra både EU/forskningsråd som partnerskaber med virksomheder fra 2004 til 2005, men ikke stor nok til at bortviske de bekymringer den generelle udvikling giver anledning til. Med den pressede økonomiske situation Fakultetet befinder sig i for nærværende og den generelle ændring i den offentlige finansiering af forskning – stagnerende basisforskningsmidler og flere konkurrenceudsatte forskningsmidler – som tegner sig i fremtiden, er det afgørende nødvendigt at fakultetet/CBS fokuserer på at øge sin eksterne finansiering. Uden ekstern finansiering vil det være vanskeligt at fastholde og umuligt at øge antallet af ph.d. studerende. Og uden øget ekstern finansiering vil det inden for en relativ kort årrække være overordentligt vanskeligt at tiltrække og fastholde de forskere, der skal bidrage til at realisere CBS ambitioner om at høre til blandt de førende internationale business schools.

Tabel 4: Eksternt finansierede forskningsprojekter ved ØKFAK 2001 – 2005 i mio. kr.

	2001	2002	2003	2004	2005
EU og Forskningsråd mv.	25,1	35,8	33,7	31,7	32,8
Partnerskab med virksomheder mv.	22,2	29,9	29,0	28,0	30,1
I alt	47,3	65,7	62,7	59,7	62,9

Samarbejdet med erhvervslivet giver sig også udtryk i virksomhedernes villighed til at bidrage til finansieringen af uddannelsesforløb for unge forskere. I 2005 var der en betydelig tilgang af nye erhvervsforskere, således at den samlede bestand af erhvervsforskere er 53 ved årsskiftet 2005/6 eller godt en 1/3-del af samtlige

ge indskrevne ph.d. studerende. Af de indskrevne erhvervsforskere afsluttede 12 studerende i 2005 deres studieforbøb med ph.d. graden.

Kvalitetssikring og benchmarking:

Fakultetet har i 2005 fortsat sine turnusevalueringer af forskningsindsatsen ved dets institutter. I årets løb blev evalueringerne af NØ afsluttet. Evalueringen af IVS og RR blev igangsat i efteråret 2005 og de eksterne evaluators rapporter forventes at foreligge i løbet af sommeren 2006. Herudover har en række forskningsmiljøer ved fakultetet deltaget i den tværinstituttige og tværfakultære evaluering af CBS særlige indsatsområde: Virksomhedskommunikation. Evalueringen var den første evaluering på tværs af fakulteterne og processen gav anledning til nyttig udveksling af viden om igangværende kommunikationsforskning og de forskellige teoretiske og metodologiske udgangspunkter denne skete ud fra på de forskellige miljøer. De eksterne evaluators konstaterede at diversiteten med hensyn til forskningsmæssige problemstillinger og de perspektiver der anlægges på dem er betydelig, men at CBS er positivt synlig på den internationale forskningsarena for sin tværdisciplinære forskning på området. En videre udvikling af forskningen i virksomhedskommunikation og CBS position bør efter evaluators opfattelse ske ved etablering af et styret tværdisciplinært program om kommunikationsforskning – gerne med et mere snævert genstandsfelt end virksomhedskommunikation.

CBS er akkrediteret af EQUIS og fakultetet har i 2004 deltaget i den evaluering, der gennemføres hvert 4 år, forud for stillingtagen til reakkreditering af Højskolen. Evalueringen blev iværksat i 2004, men først afsluttet i foråret 2005 med det positive resultat, at CBS fortsat er fuldt akkrediteret af EQUIS.

Herudover har fakultetet bidraget til den årlige ESMU evaluering. Denne evaluering sigter på at vurdere og identificere "best practise" inden for ledelse og organisation på udvalgte områder. Evalueringen omfattede i 2005 områderne: Internationalization, Strategic Partnership (University – Enterprise Cooperation), Governance and Structures samt Designing new Masters and Doctorates.

Forskeruddannelse:

Forskeruddannelsen ved fakultetet er decentraliseret til 6 forskerskoler, hvoraf 5 er knyttet til ét institut (PEØ, IOA, LPF, AØ, INF) mens Den Erhvervsøkonomiske Forskerskole omfatter de øvrige institutter. Der er i alt 145 indskrevne ph.d. studerende ved fakultetet. Dette er et fald i forhold til bestanden af ph.d.-studerende i 2004, hvor bestanden var 154. I 2004 blev der tildelt 27 ph.d. grader, mens det tilsvarende tal i 2005 er 30.

Bortset fra at den gennemsnitlige studietid har stabiliseret sig på et for samfundsvidenskaberne lavt niveau og en positiv vækst i antallet af ph.d. studieforbøb, der finansieres af erhvervslivet - erhvervsforskere - er den samlede udvikling i nøgletallene for ph.d. området bekymrende. Specielt vil det kræve en meget stor indsats for fakultets seniorforskere at få vendt den negative udvikling i bestanden af ph.d. studerende. Fakultets økonomiske situation i 2006 og de stagnerende bevillinger til basisforskningsmidler betyder at der ikke ved omprioriteringer kan skaffes fakultetsmidler til egen finansiering og medfinansiering af forskeruddannelsesforløb på samme niveau som i 2004 og delvist i 2005. En vækst i bestanden af ph.d. studerende vil alene kunne ske igennem en forøget ekstern finansiering af forskeruddannelsesforløb via forskningsråd og fonde og/eller samarbejdsprojekter med erhvervslivet.

Fakultetet besluttede i 2004 at gennemføre en evaluering af sin forskeruddannelse. Evalueringen fandt sted i 2005, men er ikke endeligt afsluttet idet de eksterne evaluators rapport først forventes at foreligge medio februar 2006. I den foreløbige tilbagemelding fra de eksterne evaluators peger de på, at kvaliteten af forskeruddannelsen er tilfredsstillende og på et højt internationalt niveau. Med hensyn til den organisatoriske tilrettelæggelse af forskeruddannelsen i det relativt store antal forskerskoler finder de denne velbegrundet, men at der kan opnås gevinster - økonomiske såvel som faglige - ved at de enkelte forskerskoler koordinerede deres aktiviteter bedre – eksempelvis deres kursusudbud.

2.4 Uddannelser

Tabel 6: Nøgletal for Undergraduate School ved Fakultetet 2001 - 2005

Bachelor	2001	2002	2003	2004	2005
Antal studerende	3.734	3.929	4.146	4.429	4.548
Ansøgere med 1. prioritet	2.110	2.326	2.409	2.704	3.002
Optagne	1.468	1.503	1.628	1.765	1.813
Antal studenterårsværk (STÅ)	2.966	2.994	3.300	3.695	4.052
Dimittender	843	952	1.039	1.015	1.100

Der er stigning på alle de udvalgte nøgletal for bacheloruddannelserne. Uddannelserne opstartet i 2002 slår nu positivt igennem i antallet af dimittender, ligesom STÅ-produktionen på samme baggrund er støt stigende.

Tabel 7: Nøgletal for Graduate School ved Fakultetet 2001 - 2005

Kandidater	2001	2002	2003	2004	2005
Antal studerende	4.047	4.123	4.532	4.903	5.272
Optagne	1.248	1.399	1.545	1.594	1.598
Antal studenterårsværk (STÅ)	1.917	1.878	2.183	2.622	2.797
Dimittender	752	820	817	798	1.013

Sidste års let faldende dimittendtal er i år afløst af en stor stigning i antallet af dimittender. Der har i beretningsperioden været fokus på gennemførelse og en særlig indsats for kandidatstuderende kan være en del af forklaringen på den pludselige stigning. Samtidig er konjunkturerne gode og der er god efterspørgsel på Cand.merc. uddannede, så der er i den forbindelse ingen incitamenter for de studerende til at udskyde en afslutning af deres uddannelse. En mindre del af stigningen kan måske også skyldes en periodeforskydning i aflevering af kandidatafhandlinger.

Tabel 8: Nøgletal for Åben Uddannelse ved Fakultetet 2001 - 2005

Åben uddannelse	2001	2002	2003	2004	2005
Bestand	3.049	2.973	2.986	2.926	2.628
Deltagerbetaling i 1.000 kr.	35.621	42.387	41.221	39.612	40.311
Færdiguddannede på hele uddannelser	1.016	1.046	1.138	1.306	1.028

Den fortsat faldende bestand på åben uddannelse skyldes primært HD 1. del men også HD 2. del i Afsætning og udenrigshandel, HD 2. del i Regnskab og HD 2. del i Finansiering har oplevet et fald. Til gengæld har HD 2. del i Organisation fortsat en flot tilgang og HD 2. del i Økonomi og procesledelse (tidligere HD 2. del i Informatik og økonomistyring) har efter en større reform af uddannelse fået stigende tilgang. Udviklingen har givet anledning til strategiske overvejelser om HD-uddannelsernes fremtid. Der forventes i 2006 iværksat et reformarbejde på HD 1. del.

Tabel 9: Nøgletal for internationalisering af uddannelser ved Fakultetet 2001 - 2005

Internationalisering	2001	2002	2003	2004	2005
Udenlandske studerende på ordinære programmer	580	652	838	978	1.166
Internationale udvekslingsstuderende	574	770	856	910	971
CBS studerende på udveksling i udlandet	426	485	475	560	585
Engelsksprogede programmer og linjer	8	8	9	12	15
Herudover antal udbudte fag på fremmedsprog	90	88	117	120	151

Samtidig med at udbudet af engelsksprogede programmer og fag er steget, er det lykket at tiltrække stadig flere udenlandske studerende til CBS både som almindelige studerende på en hel uddannelse og som udvekslingsstuderende. Stadig flere af CBS' studerende vælger også at tage et semester på udveksling i udlandet.

Nye uddannelser:

Der er i 2005 iværksat 3 nye uddannelser: En bacheloruddannelse i International erhvervsøkonomi og politik (HA(pol.)), en kandidatoverbygning på HA(kom.) i Erhvervsøkonomi og kommunikationsledelse (CM(kom.)) og en cand.soc.-linje i Politisk kommunikation og ledelse (cand.soc.-PKL). Et nyt HD 2.dels-speciale i Detail er blevet godkendt til udbud af Undervisningsministeriet, men blev ikke iværksat p.g.a. for få tilmeldinger. I løbet af efteråret 2005 er der endvidere udviklet forslag til 2 nye cand.soc.-uddannelser i hhv. Management of Creative Business Processes (CBP) og Human Resource Management (HRM). Den førstnævnte er godkendt, mens den sidstnævnte fortsat afventer endelig godkendelse i Videnskabsministeriet. Begge uddannelser forventes iværksat pr. 1. september 2006.

2.5 Formidling

Der har i 2005 været arbejdet på flere fronter for yderligere at styrke fakultetets satsning på forskningsformidling. For første gang uddeltes der en årlig forskningskommunikationspris ved CBS's årsfest i marts måned.

Prisen, der er på 50.000 kr., blev givet til deling mellem to forskere - en fra hvert fakultet. I årets løb blev der gennemført yderligere en række aktiviteter med henblik på at udvikle forskernes formidlingskompetencer – bl.a. gennem medietræning. Det har også kunnet konstateres, at institutterne i årets løb i stigende omfang har inddraget forskningsformidling på deres interne dagsorden. Dette kommer blandt andet til udtryk i drøftelser lokalt på institutterne og ved at mange af fakultetets forskere dels skriver mindre forskningsformidlende artikler, indlæg og kommentarer i pressen - jf. årets markante stigning i kategorien 'Andre publikationer' - dels ved at forskerne ofte interviewes i medierne. I den forbindelse kan det nævnes at antallet af besøg på Experts@cbs.dk har været stigende gennem året, både i den danske og den engelske version af databasen.

I maj deltog CBS i Videnskabsministerens arrangement 'Forskningens døgn'. Dels deltog en række forskere i arrangementer sammen med pressen, dels medvirkede andre forskere i den særlige aktivitet 'Bestil en forsker'. Fakultetet har ydet et meget væsentligt bidrag til Rektorkollegiets arbejdsgruppe om forskningskommunikation og til arbejdsgruppens publikation: "Viden i spil" (februar 2005). Fakultetets prodekan for forskningsformidling har også i 2005 sammen med andre forskere fra fakultetet været aktive med indlæg om forskningsformidling på andre institutioner. Prodekanen er endvidere i december 2005 af Videnskabsministeren blevet udpeget til at være formand for den komité, der i de kommende tre år skal forestå udvælgelsen af kandidaterne til den årlige nationale forskningskommunikationspris.

3. Strategiske udfordringer

Det økonomiske fakultet står overfor betydelige strategiske udfordringer i de kommende år. Dette har bl.a. udmøntet sig i de strategioplæg som er udarbejdet til bestyrelsen i slutningen af 2005 og det påbegyndte arbejde med udviklingskontrakten for 2006-2008. Dette skal uheldigvis ske samtidig med at den økonomiske situation ikke giver meget råderum.

3.1. Forskning

En fortsat internationalisering af forskningen står højt på dagsordenen. Det har bl.a. resulteret i formulering af en TOP60 liste der for en række fagområder udpeger de mest betydningsfulde kanaler til publicering af forskning af høj kvalitet. Hvis man tager udgangspunkt i at forskningen ikke er ligeligt fordelt mellem forskerne vil den være endnu mere skævt fordelt når vi alene fokuserer på de mest respekterede tidsskrifter. For mange vil disse tidsskrifter også indebære bindinger udsprunget af tidsskrifternes præference for forskningsdesign. I tillæg hertil er formuleret institutlister der udtrykker tidsskrifter på et internationalt niveau og der vil blive formuleret en tilsvarende CBS-liste over forlag mhp. accepterede antologiudgivelser.

International publicering vil være en større udfordring for nogle af vore forskningsmiljøer end for andre og vi må være parat til at acceptere at nogle fagdiscipliner har andre publiceringstraditioner end dem der kommer til udtryk i TOP60 listen.

Det vil også være en udfordring i konkurrence med andre institutioner at skaffe øgede eksterne midler (nationale såvel som internationale) til forskningen.

3.2. Uddannelse

CBS har i de seneste år udvidet porteføljen med nye uddannelser og flere er på vej. Det gælder f. eks. de nye cand.soc.-uddannelser, der har til formål at optage studerende som har en ikke-merkantil bacheloruddannelse.

For uddannelser tegner sig også mange perspektiver for udvikling af joint degree's og double degree's som udtryk for uddannelser der tilbyder et større internationalt element i uddannelsen end hvad der kan opnås gennem de eksisterende udvekslingsaftaler. CBS står godt rustet i den udvikling der tegner sig med et udviklet partnernet og mange uddannelser på engelsk.

Kvalitet i uddannelserne vil vi også skulle arbejde med ikke mindst fordi CBS satser på at kunne tiltrække flere betalingsstuderende til vore engelsksprogede programmer. Kvalitetsdimensionen og vores ønske om at implementere vores valg af læringsstrategi er under voldsomt pres begrundet i den økonomiske situation. Satsningen på international ranking er en beslutning som har implikationer for studiernes udformning qua de dimensioner som rankingen måler på.

3.3. Rekruttering

Rekruttering foregår på flere niveauer f.eks. til ph.d. stipendier, adjunkt/lektorstillinger og professorstillinger. Det er fortsat højt prioriteret at søge flere udenlandske ansøgere til samtlige ansættelseskategorier. Betydningen af international publicering er voksende og det vil fremover spille en betydelig rolle ved lektoransættelse.

3.4. Partnerskaber

CBS har lang tradition med udenlandske partnere m.h.p. studenterudveksling. Behovet for mere vidtgående partnerskaber er åbenbart men i tilgift hertil er diskussionen om lokale partnerskaber mere relevant end nogensinde. Trenden mod få større enheder lægger pres på CBS for indgåelse i stærkt integrerede konstellationer på Sjælland men også behovet for lignende konstruktioner med Skåne vil tegne CBS fremtid. Partnerskaberne med erhvervslivet er ikke af mindre vigtighed.

4. Indsats i det kommende år

4. 1 Generelle indsats

Økonomi:

CBS har grundlæggende gjort det rigtige ved at udvikle en række nye studieprogrammer og ved at støtte forskningsaktiviteter med bl.a. ph.d. stipendier og fast VIP-stillinger. Men tildelingen af de økonomiske midler har ikke kunnet følge med og sidste halvdel af 2005 har derfor stået i besparelserne tegn – en proces der vil fortsætte i hvert fald i 2006. Behovet for forbedrede økonomiske styresystemer er stort.

Forskning:

Internationaliseringen af forskningen vil blive yderligere skærpet gennem erklæringen af CBS TOP60-liste, der har taget afsæt i andre universiteters opfattelse af impact for ledende tidsskrifter og de supplerende institutter for acceptable tidsskrifter. En liste over accepterede antologiforlag er under udarbejdelse. Ekstern finansiering af forskning, enten som erhvervs-ph.d eller som konkurrenceudsatte midler til forskning vil have øget opmærksomhed fra CBS' side.

Uddannelser:

På bachelorstudierne vil en fortsat 'konvertering' til engelsksprogede linier og sikring af sproglige kompetencer være i fokus. På kandidatstudierne er der behov for at etablere overbygning til HA(psyk.) og HA(pol.). Der er igangsat en proces der skal undersøge om der kan ske en samkøring af nogle fag mellem flere cand.merc. linier inkl. kandidatoverbygningerne på kombinationsstudierne. Muligheder for double degree aftaler med udvalgte partnerskoler vil fortsætte. Cand. Soc. Uddannelser på CBS, som netop er lanceret vil blive udbygget med flere linier. Åben uddannelse, især HD, har som det eneste område haft vigende tilgang. Et forslag der skal reformere HD.1del er blevet vel modtaget i de faglige miljøer. HD skal på sigt i højere grad samtænkes med de uddannelser, der i dag udbydes i CBS Executive.

Organisation:

CBS bestyrelse har accepteret iværksættelse af udredningsarbejder der sigter på at omskabe CBS til en mono-fakultær læreanstalt fra 1.1.2007. Det vil givetvis medføre en række organisatoriske forandringer som skal planlægges i løbet af 2006. Ikke mindst den påtænkte opdeling af undervisning og forskning vil blive en udfordring i dette arbejde.

4. 2 Fokusområder

I CBS' strategi har vi erklæret Innovation og Entrepreneurship, Oplevelsesøkonomi, Virksomhed og politik samt Globalisering, kultur- og områdestudier for særlige indsatsområder.

Disse områder har fået en fremtrædende placering i de kernefeltbeskrivelser som CBS har indmeldt til VTU i efteråret 2005. På alle områder er der sket en positiv udvikling både med hensyn til fremskaffelse af eksterne midler og den dertil hørende forskningsproduktion. Uddannelser direkte relateret til disse temaer er lanceret og andre er udviklet og godkendt til snarlig lancering.

Innovation og entrepreneurship:

I en verden med voksende outsourcing af funktioner der er blot det mindste standardiserede bliver evnen til at tænke nyt og iværksætte nyt af større betydning for Danmark. Ofte forbindes dette med teknologisk udvikling, men de ledelsesmæssige, markeds-mæssige, organisatoriske og økonomiske aspekter er af lige så stor betydning. På CBS er der oprettet en række centre der fokuserer specifikt på dette område.

At der her ofte er tale om et samarbejde med virksomheder og andre forskningsmiljøer bekræftes når vi kan opgøre summen af eksterne midler (forskningsråd og partnerskaber) til ca 15 mio kr i 2005. Samarbejdet udmønter sig på mange forskellige måder såsom erhvervs ph.d. med fortrinsvis større virksomheder, internship forløb med mindre og mellemstore virksomheder og en række projektarbejder. Et særligt erhvervs-innovationskoncept, der skal videreudvikles i perioden 2006 – 08 har fået særskilt støtte af VTU.

CBS' deltagelse i Øresund Entrepreneurship Academy (der er en eksternt finansieret satsning skabt i Øresundsuniversitetets regi) og CBS forventede indtræden i IDEA som ledende partner i Københavnsregionen er gode eksempler på intensiveret satsning på disse felter. Begge ventes at føre til udvikling og udbydelse af kurser for studerende og andre partnere i Øresundsregionen.

Det er ligeledes glædeligt at de fremmedsprogede publikationer er steget fra 37 i 2004 til 98 i 2005.

Oplevelsesøkonomi

Velfærdsstigningen globalt betyder et skift i forbrug fra materielle goder til ikke-materielle goder. Dette felt skal defineres meget bredt idet det dækker alt fra design, kultur, rejser, sport mv. De ydelser der her skal leveres afviger radikalt fra de klassiske produktionskulturer hvorfor de ledelsesmæssige, organisatoriske, markedsmæssige og økonomiske aspekter dækkes dårligt af eksisterende teorier. Dele af oplevelsesøkonomien er kendetegnet ved at beskyttelse af immaterielle rettigheder er et væsentligt aspekt hvorfor der ofte vil være brug for en tværfaglig tilgang til problemstillingerne – her eksemplificeret ved jura og økonomi. Som ovennævnte fokusområde ventes dette også at spille en stadig større rolle i Danmarks erhvervsstruktur. Også her blev der med centerdannelse i 2004 tilført midler til området.

Fremgangen kan bl.a. dokumenteres ved at det er lykkedes at skaffe fremmedfinansiering på 4,3 mio. kr. i 2005, hvilket er mere end 3 gange tilførslen i 2004.

Publikationsoversigten viser tilsvarende fremgang fra 14 fremmedsprogede i 2004 til 27 i 2005.

På uddannelsessiden har vi ét B.Sc program i Service Management, men flere er under udvikling bl.a. på kandidatniveau.

Virksomhed og politik

Grænsefladen mellem virksomhed og politik er også af voksende betydning både i national som international forstand. Virksomhed skal i stigende omfang agere på et marked der ikke kun er økonomisk betinget men også betinget af politiske faktorer. Samarbejde mellem stat og virksomhed, mellem NGO'er og virksomhed og samarbejde med udenlandske organisationer skal beherskes. På flere institutter er der forskning i dette felt, et center er oprettet med direkte reference til feltet og flere studier på bachelor, kandidat og executive niveau forholder sig til dette felt.

Ressourcemæssigt ser vi samme billede som førstnævnte fokusområder; den eksterne ressourcefremskaffelse er gået fra 4,2 mio. kr i 2004 til 7,8 mio. kr i 2005.

Publiceringen er velfungerende, således udkom 50 fremmedsprogede værker i 2005 mod 45 i 2004.

Globalisering, kultur- og områdestudier.

Dette er et bredt felt der dels dækker de økonomiske analyser af globalisering på såvel mikro som makro-plan som det dækker de sproglige, kulturelle og samfundsmæssige indfaldsvinkler. Derfor foregår indsatsen i disse områder på begge fakulteter og i flere institutter og centre.

For Danmark har den storpolitiske placering på landkortet i perioden okt.2005 og frem til feb.2006 med stor tydelighed vist at kultur, sprog og økonomi skal samtænkes og CBS' position er excellent med henblik på at dyrke dette område.

Områdestudier vil, udover det forskningsmæssige også få indflydelse på uddannelsesstilbuddene hvor Asian Studies Program står som et eksempel til efterfølgelse.

Resourcemæssigt har feltet fået tilført 7,3 mio kr. i eksterne midler i 2005 mod 4,5 mio. kr. i 2004.

Publiceringslisten tæller 79 fremmedsprogede publikationer i 2005 mod 48 i 2004.

Jens Aaris Thisted
Dekan